

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vir undecumque perfectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

ferunt Cervum venando interfecisse, circa cuius collum torquis erat aheneus, superinducta jam pelle tectus, in quo hujusmodi legebatur inscriptio, ΔΙΟΜΗΑΣ ΑΡΤΕΜΙΔΙ: quem Princeps ipse magna veneratione suscepit Diana statim consecravit, diutissimeque apud Peucetios Italiz populos in percelebri Diana templo, cuius meminit Aristoteles, torquis ille conspicuus fuit. Superare vero eos trecentos annos multi prodidere, pleriq; plures, plerique pauciores: quod quidem utcumque se habeat, receptissimum est eos esse vivacissimos, & vivacitatis elogio passim a Latinis Gracisque scriptoribus appellatos,

VIR UNDECUNQUE PERFECTUS. CAP. XVI.

Sed jam tempus est, ut ruminations significatum exequimus, si prius tamen locum apud Plinium expendemus, ubi de Cervi ruminacione loquitur, quem sylvestrium tunc ruminare, cum a nobis aluntur, dicere videatur: quasi cicuratio sit ruminations causa. Sedenim, ut reor, vel aliquid deest, vel, quo adduci non possum, Aristotelem non expresit, qui eo probat argumento Cervos ruminare, quia idem faciunt alti a nobis. Ait enim: *Ex feris ea tantum ruminare novimus, que aliquando cum hominibus agunt, ut Cervus: hunc enim ruminare manifestum est.* Huius vero rei significatum est e Divinis literis interpretandum: ex quibus animalia, quae ruminant, & ungulas bifidas habent, profana non esse discimus, quod quidem eo velamento subiunxit, eum qui sacris sit initiandus, pietatis meditatione, neque non doctrina, judicioque praestare oportere. Bifida siquidem ungula discernendi doctrinam, & singulorum indicat examinationem, quam per ipsas rerum distinctiones assequimur, ut rectum ab indirecto, lepram a non lepra discernere possimus: ruminatio vero, ut saepe dictum, pietatem & divinarum rerum meditationem ostendit: horum qui altera caret, tanquam ineptus rejiciendus. Alterius siquidem Altera poscit operem res & conjurat amice, diceret Horatius, de quo tamen significato in Porco latius ex Philone. Eoque forsitan spectat dictum illud ex 29. Psalm, ut apud Graecos est, Φωνή κυρίου κατεργάζει τούτην ἡλάσσει, Vox Domini que Cervos perficit, vel, ut alii, Prapanit. Significat vero, κατεργάζει, instruere aliquem ad negotium quod exequendum suscepit. Vox igitur Domini, que Cervos, hoc est, viros non indignos qui admittantur ad sacra instruit, & ad certam vitam rationem inducit, ea est, que per Prophetarum vaticinia, per Evangelicam institutionem, per Apolorum prædicationes, per Doctorum optimorum interpretationes, nobis innotuit. Adamantius, cuius sententiam Euthymius mihi sequi videtur, eo rem trahit: ut eos viros Dominus ad profectum sapientiae ducat, qui Serpentes sunt affidue persecuti (qui sermo mere est hieroglyphicus) hoc est, bellum cum cum hereticis, & fallorum dogmatum authoribus gesturi, diabolique tentamenta conatusque ejus omnes exuperaturi, quo debellato certamine triumphabundi mox cantare valeant ex altero supra quadragesimum Psalmo: *Quemadmodum anhelat Cervus ad fontes aquarum, in sibi bundus fit animus meus ad te Deum. Sitivit, inquam, animus meu Deum, cum qui fortis est, qui civi.* His vero Cervis montes excelsi pervixi, sublimitas quippe coelestis illaceficit, supremaque doctrina fastigium, quod nubes omnes exuperat, quo simulac mortalium infidiis appetuntur, aut Camum latratis exagitantur, tuto configunt, & sine perturbatione sospitentur. Ubi vero in Divinis ipsis literis, in Proverb, quippe Salomonis legitur, *Cervus amicitie & gratiarum pullus fabuletur tecum,* hieroglyphice quidam, ait Eucher. ita interpretantur, ut Cervum amicitia accipiendum putent Christum, totius dilectionis & charitatis magistrum: nam & alibi, & præcipue in Cantico, Christus ex Cervi imagine describitur, ut eo loco: *Similis es tu, fratruelis meu, damule, aut binnulo Cervorum.* Gratiarum vero pullum, quem accipiamus, nisi columbinum, ac perinde S. Spiritum, qui sit omnium gratiarum, quippe ut veteres vocabulum usurpant, *χαρομάτων* distributor? Admonemur ergo

A ergo per Salomonis præceptionem, ut semper Christi, vel Spiritus sancti solatia requiramus. Sed antequam cornuum Cervinorum genera prætereamus, id observandum, è Cervorum genere, qui cornibus latibus sunt, Tragelaphos, ut tradit Eucher. Divinis literis nuncupari. Animadvertis interdum è summis fraxini arboris ramis nasci quid ad hujusmodi cornuum similitudinem, furculo quippe aliquo detruncato, mox gummi de cortice extundante, qui in eam mox speciem Virgiliani visci more crescat, & vario flexu modo in spiram, modo instar acanthi, flexibus angueinis incuruetur: id quicquid sit lignum omnino est, atque admodum solidum, sed forma lata strisque multiplicibus loricata.

FEROCITAS IN TIMIDITATEM VERSA.

C. XVII.

Sed quoniam in Tragelaphum incidimus (qui nomen id adeptus est à cornibus, qua propter latitudinem & strias hujusmodi hircinis admodum similia sunt, ramosa tamen, sed non in acutum tendentia) quid de Hippocervo dicemus, quem nostra vidit etas, anterior parte Equū, posteriore Cerbum fessoris & ephippi patientem, ingredi tamen incommodo, utpote qui modo affluit, infesta modo succusssione fessorem conquassaret? Misit hunc dono Fridericus I. Mantua Dux Francisco Galliarum Regi, salutis nostrae anno xxxiv. supra M. D. Quod si quid hujusmodi pingere voluerimus, non incongruum erit animalis hujus hieroglyphicum, ferocem impetu primo hominem significare, qui mox in pavido evellitio degeneret, & in fugacitatem elabatur.

DE CORNIBUS.

SPECIOSÆ FORTUNÆ INCONSTANTIA.

C. XVIII.

Quoniam vero Cervus ad Lunæ similitudinem cornua nunc amittit, nunc reparat (nam & fide-
ri cornua & decidere & succrescere videntur) hieroglyphicū nonnulli ponunt Cervicornua,
G quempiam ab ignobilitate modo ad honores evectum, modo ab honoribus ad ignobilitatem
reductum assiduo fortunæ rotatu, vario eventu, significare voluerint. Solis enim anima-
C lium cornua recidiva annis omnibus Aristoteles Achaicis Cervis hoc ait accidere: eosque,
ut supra dictum, præ pudore tamdiu latitare, & loca difficilia accessu petere, donec alia ren-
scantur, quamvis castratis ajunt, neque decidere, neque si prius deciderint, renasci. Toto ve-
ro opere cornua dignitatis, potentiae, fortitudinis, authoritatis, & imperii indicia esse compon-
strantur.

SACROSANCTA DIGNITAS. C. XIX.

Hinc aliud nascitur hieroglyphicum, ut sacrosancta dignitas ex unoquoque cornu significetur, *Corna sacra*
quod antiquissima omnis veterum indicat disciplina. Honoris enim, ut dicebamus, & poten-*Significatio-*
tia signum tam apud Gentiles, quam apud Christianæ pietatis cultores, quique eos præcesserunt *narr.*
Hebreos, habita sunt cornua. In Divinis siquidem libris cornu passim pro Regia dignitate positum
reperimus, complexaque similitudine quadam inter se, cornu, radium, & coronam. Inde Moses corni-
bus insignis effingitur, cuius facies divini Solis lumine correpta, radiis quibusdam igneis promicare
videbatur: adeo ut Israeliticus populus cum splendore eum ferre non posset, oculis ad obtutum ca-
Dicutientibz ab eo ut velata facie verba ficeret studiosissime contenderunt. Eadem porro dictio apud
Hebreos & cornu & coronam denotat. Unde sepius apud Latinos in literis Divinis cornu pro Coro-
na positum legimus, passimq; ex instituto veteri corona regia radiorum referunt similitudinem: ut
non temere olim institutu sit eas Apollineo capite duodecim pretiosis lapillis confici, qui splendore
suo promicantes caput universum radiis illustrarent. Totidem autem radiis coronas regias con-
stare, tum ex numis veterum, monumentisq; aliis vel ære fusis, vel marmore incisis, tum ex Virgiliano *Virgil.*
carmine videmus, ubi Latinus fœdera certaminis inter Aeneam & Turnum sancturus, sic ait: *Aeneas*
libe 9.

*Quadrifugo vehitur curru, cui tempora circum**Aurati bis sex radis fulgentia cingunt,**Solis avi Specimen.*

Signa